

HENSTILLINGER

KOMMISSIONENS HENSTILLING

af 20. februar 2013

Investering i børn: Hvordan man bryder den onde cirkel for de socialt udsatte

(2013/112/EU)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 292, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Respekt for den menneskelige værdighed er en af de grundlæggende værdier i Den Europæiske Union, der blandt andet har som mål at fremme dens befolkningers velfærd. Unionen bør beskytte barnets rettigheder, bekæmpe social eksklusion og diskrimination og fremme social retfærdighed og beskyttelse.
- (2) Børn ⁽¹⁾ er i større risiko for fattigdom og social eksklusion end befolkningen generelt i langt størstedelen af EU-landene. Børn, der vokser op i fattigdom eller oplever social udstødelse, har en ringere chance for at klare sig godt i skolen, få et godt helbred og udfolde deres fulde potentiale senere i livet end børn, der er bedre stillet.
- (3) At bryde den negative sociale arv er en afgørende investering i Europas fremtid og udgør et direkte bidrag til Europa 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst med langsigtede gevinster for børnene, økonomien og hele samfundet.
- (4) Tidlig indgriben og forebyggelse er af væsentlig betydning for udviklingen af mere effektive politiske initiativer, da de offentlige udgifter, der er forbundet med at rette op på konsekvenserne af børnefattigdom og social eksklusion, har en tendens til at være større end dem, der er forbundet med indgriben i den tidlige barndom.
- (5) En indgriben overfor dårlige opvækstvilkår i de tidlige barneår er et vigtigt middel til at øge indsatsen mod fattigdom og social eksklusion i det hele taget. Forebyggelse opnås mest effektivt via en integreret strategi, der kombinerer hjælp til forældrene til at få adgang til arbejdsmarkedet med tilstrækkelig indkomststøtte og adgang til de ydelser, der er nødvendige for børns

trivsel såsom uddannelse, herunder førskolepædagogik, bolig og sociale ydelser, samt mulighed for at deltage og bruge deres rettigheder, hvilket hjælper børnene til at udfolde deres fulde potentiale og gør dem mere modstandsdygtige.

- (6) De mest vellykkede strategier til at tage hånd om børnefattigdom har vist sig at være dem, som sigter på at fremme velfærden for alle børn, samtidig med at de nøje tager hensyn til de børn, som er særligt socialt udsatte.
- (7) Fremme af ligestilling mellem kønnene, integration af kønsaspektet og lige muligheder samt bekæmpelse af den diskrimination, som børn og deres familier kan være udsat for på alle områder (særligt på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering) bør understøtte enhver bestræbelse på at gøre noget ved børns fattigdom og sociale eksklusion.
- (8) Den nuværende økonomiske krise har alvorlige konsekvenser for børn og deres familier med en stigning i en række lande i andelen af mennesker, der lever i fattigdom og oplever social eksklusion.
- (9) Bestræbelserne på budgetkonsolidering forårsaget af stadig større finanspolitiske begrænsninger i en række lande udgør en væsentlig udfordring, hvis det skal sikres, at socialpolitikken forbliver tilstrækkelig og effektiv i en række lande på såvel kort som lang sigt.
- (10) Mere end et årtis samarbejde på EU-plan har ført til en fælles opfattelse af årsagerne til børnefattigdom, idet der er udført et omfattende arbejde med at udvikle passende overvågningsindikatorer og identificere fælles udfordringer og politiske initiativer, som er lykkedes, hvilket alt sammen har givet sagen politisk momentum. Kommissionen har efterfølgende i meddelelsen om den europæiske platform mod fattigdom og social udstødelse ⁽²⁾ bebudet, at der ville blive vedtaget en henstilling om børnefattigdom.
- (11) Europa 2020-strategien har sat et nyt skub i bestræbelserne på at gribe ind over for fattigdom og social udstødelse i EU; der er fastsat et fælles europæisk mål om at

⁽¹⁾ På linje med FN's konvention om barnets rettigheder forstås der i nærværende kontekst ved børn personer under 18 år.

⁽²⁾ KOM(2010) 758 endelig.

reducere antallet af mennesker, som der er risiko for ender i fattigdom og social eksklusion, med mindst 20 millioner i 2020, og der ydes en øget indsats for at løse problemet med børn, der går ud af skolen, før deres uddannelsesforløb er afsluttet. Bekæmpelse og forebyggelse af børnefattigdom udgør, i den forbindelse, et centralt element i EU's og medlemsstaternes bestræbelser og er en del af den europæiske platform mod fattigdom og social eksklusion.

- (12) Den nuværende forvaltning under Det Europæiske Semester tjener til at sikre gennemførelsen af de relevante landespecifikke anbefalinger i bekæmpelsen af børnefattigdom og forbedre børns velfærd.
- (13) Alle EU's medlemsstater har ratificeret FN-konventionen om barnets rettigheder. Børnekonventionens standarder og principper skal fortsat være retningsgivende for de EU-politikker og EU-initiativer, der berører børns rettigheder.
- (14) I den rådgivende rapport fra Udvalget for Social Beskyttelse fra juni 2012 ⁽¹⁾ og EPSCO-Rådets konklusioner vedrørende »Forebyggelse og bekæmpelse af børnefattigdom og social eksklusion og fremme af børns velfærd« ⁽²⁾ har medlemsstaterne bekræftet deres politiske vilje og hilst Kommissionens initiativ til vedtagelse af en henstilling velkommen.
- (15) Forskellige politiske initiativer i EU har behandlet spørgsmål med relation til børnefattigdom og negativ social arv, særligt inden for områderne uddannelse, sundhed, børns rettigheder og ligestilling mellem kønnene. ⁽³⁾
- (16) Selv om politiske initiativer rettet mod børnefattigdom primært ligger inden for medlemsstaternes kompetenceområde, kan en fælles europæisk ramme styrke synergieffekten på tværs af relevante politikområder og hjælpe medlemsstaterne til at revurdere deres politiske initiativer og lære af hinandens erfaringer med at forbedre effektiviteten af de politiske initiativer ved at gribe tingene an på nye måder, dog under hensyntagen til de forskellige omstændigheder og behov på lokalt, regionalt og nationalt plan.
- (17) Set i lyset af den kommende flerårige finansielle ramme kan sådanne retningslinjer også lægge et fundament for

yderligere samarbejde og sætte fokus på brugen af relevante finansielle instrumenter, særligt strukturfondene, til at gennemføre de foreslåede målsætninger om »fremme af social integration og bekæmpelse af fattigdom« —

VEDTAGET AT HENSTILLE TIL MEDLEMSSTATERNE AT: Tilrettelægge og gennemføre politiske initiativer rettet mod børnefattigdom og social eksklusion, så børns velfærd fremmes via flerdimensionelle strategier i overensstemmelse med de følgende retningslinjer:

1. FØLGE DE NEDENSTÅENDE HORISONTALE PRINCIPPER

- Bekæmpe børnefattigdom og social eksklusion gennem integrerede strategier, som går ud over blot at sikre børns materielle sikkerhed, og fremme lige muligheder, så alle børn kan udfolde deres fulde potentiale.
- Bekæmpe børnefattigdom og social udstødelse ud fra en børnerettighedstilgang, i særdeleshed under henvisning til de relevante bestemmelser i Traktaten om Den Europæiske Union, Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og FN's konvention om barnets rettigheder, og sikre sig, at disse rettigheder bliver respekteret, beskyttet og opfyldt.
- Altid først og fremmest at tage hensyn til barnets tarv og anerkende børn som selvstændige indehavere af rettigheder, dog samtidig med fuldt ud at anerkende vigtigheden af at støtte familierne som de primære omsorgspersoner.
- Opretholde en passende balance mellem generelle politiske initiativer med det formål at fremme velfærd for alle børn og målrettede initiativer med det formål at støtte de socialt mest udsatte børn.
- Sikre fokus på børn, der er særligt socialt udsatte, fordi deres opvækst er præget af mange risikofaktorer, såsom Romabørn, visse indvandrebørn og børn fra visse etniske minoriteter, børn med særlige behov eller handicaps, anbragte børn og gadebørn, børn med forældre i fængsel og børn fra hjem med øget risiko for fattigdom såsom enlige forsørgere eller storfamilier.
- Fortsat investere i børn og familier og derved give mulighed for kontinuitet og langtidspanlægning af politiske initiativer; vurdere, hvorledes politiske reformer påvirker de socialt mest udsatte og tage skridt til at afbøde eventuelle negative sideeffekter.

⁽¹⁾ Udvalget for Social Beskyttelse, SPC advisory report to the European Commission on tackling and preventing child poverty, promoting child well-being af 27. juni 2012.

⁽²⁾ »Forebyggelse og bekæmpelse af børnefattigdom og social eksklusion og fremme af børns velfærd« EPSCO-Rådets konklusioner af 4. oktober 2012, 14437/12.

⁽³⁾ Se især: En opdateret strategiramme for europæisk samarbejde på uddannelsesområdet, KOM(2008) 865 endelig; Solidaritet på sundhedsområdet: begrænsning af uligheder på sundhedsområdet i EU, KOM(2009) 567 endelig; En EU-dagsorden for børns rettigheder, KOM(2011) 60 endelig, og Strategi for ligestilling mellem kvinder og mænd 2010-2015, KOM(2010) 491 endelig.

2. UDVIKLE INTEGREREDE STRATEGIER BASERET PÅ TRE GRUNDSTØTTER

2.1. Adgang til tilstrækkelige ressourcer

Støtte forældres tilknytning til arbejdsmarkedet — Anerkende den tætte forbindelse mellem forældres deltagelse på arbejdsmarkedet og børns levevilkår og tage de nødvendige midler i brug for at hjælpe forældrene i beskæftigelse, særligt dem, som befinder sig i periferien af arbejdsmarkedet og er fra socialt udsatte hjem, i overensstemmelse med principperne udstukket i Kommissionens henstilling om aktiv integration ⁽¹⁾ og Barcelonamålene ⁽²⁾:

- Sørge for at det betaler sig at arbejde ved at identificere og imødegå forældrenes incitamenter til ikke at indtræde, blive og avancere på arbejdsmarkedet, herunder dem, der vedrører udformningen og forholdet mellem skatte- og socialsystemerne.
- Støtte enlige forældre og sekundære forsørgeres beskæftigelsesegnethed og deltagelse på arbejdsmarkedet og fremme ligestilling mellem kønnene på arbejdsmarkedet og i hjemmet.
- Sørge for ekstra støtte til forældre, der skal reintegreres på arbejdsmarkedet efter endt barselsorlov via uddannelses tiltag og bistand til jobsøgnings med ekstra fokus på dem, som i særlig grad befinder sig i risikozonen.
- Intensivere indsatsen for at sikre at alle familier, herunder dem, der er særligt socialt udsatte og lever i udkantssområder, har nem adgang til børnepasning og førskolepædagogik af en passende standard og til en overkommelig pris.
- Tilpasse udformningen og udvælgelseskriterierne for børnepasningsordninger til de i stigende grad forskelligartede arbejdsmønstre og derved hjælpe forældre til at leve op til deres arbejdsmæssige forpligtelser eller til at finde beskæftigelse, alt i mens fokus på barnets tarv i høj grad bibeholdes.
- Fremme et godt og rummeligt arbejdsmarked og arbejdsmiljø, der gør det muligt for forældrene at skabe ligevægt mellem deres arbejde og forælderollen, herunder gennem forældreorlov, arbejdspladsstøtte og flekstidsordninger.

Sørge for en passende levestandard gennem en kombination af sociale ydelser — Gøre det muligt for børn at opret-

holde en passende levestandard, som er forenelig med et liv i værdighed via en optimal kombination af sociale ydelser i kontanter og naturalier:

- Understøtte familiers indkomst gennem tilstrækkelige, sammenhængende og effektive sociale ydelser, herunder skattefordele, familiedydelser, børnepenge, boligstøtte og mindstelønsordninger.
- Supplere kontante indkomststøtteordninger med støtte i naturalier, særligt i forbindelse med ernæring, børnepasning, uddannelse, sundhed, bolig, transport og adgang til sportsaktiviteter og sociokulturelle aktiviteter.
- Sikre, at udformningen af økonomiske støtteordninger til børn og adgangen hertil afspejler udviklingen i levevilkår og giver en tilstrækkelig omfordeling på tværs af indkomstgrupperne.
- Skabe mere effektiv adgang til sociale ydelser, som børn og deres familier er berettigede til, ved at lette proceduren for udlevering af ydelserne og udvikle opøgende tjenester.
- Levere indtægtsbestemte og andre målrettede sociale ydelser på en sådan måde, at man undgår stigmatisering, tager hensyn til børnenes forskellige behov og mindsker risikoen for fattigdomsfælder, samtidig med at det undgås, at sekundære forsørgere og enlige forældre får et incitament til ikke at arbejde.
- Anlægge en skønsommæssig vurdering, når familiedydelser gøres afhængige af forældres adfærd og børns skolefremmøde, og overveje de eventuelle negative konsekvenser ved sådanne tiltag.
- Oprette regelmæssige og hurtigtvirkende gennemførelsesmekanismer, som giver en optimal dækning og gavner børn mest, såsom forudbetalinger.

2.2. Adgang til kvalitetsydelser til overkommelige priser

Reducere ulighed i en tidlig alder ved at investere i børnepasning og førskolepædagogik — Videreudvikle det potentielle for social inklusion og personlig udvikling, der ligger i børnepasning og førskolepædagogik, og bruge det som en social investering ved, gennem tidlig indgriben, at tage hånd om den ulighed og de udfordringer, som socialt udsatte børn møder:

- Give adgang til en inkluderende børnepasning og førskolepædagogik af høj kvalitet, sikre et overkommeligt prisniveau og afstemme udbuddet til familiernes behov.

⁽¹⁾ Kommissionens henstilling 2008/867/EF af 3. oktober 2008 om aktiv integration af mennesker, som er udstødt fra arbejdsmarkedet.

⁽²⁾ Formandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råds møde i Barcelona den 15.-16. marts 2002, dokument SN 100/1/02/ REV 1.

- Styrke den aktive deltagelse af børn med en socialt belastet baggrund (særligt børn under tre år) uden hensyn til forældrenes jobsituation og samtidig hermed undgå stigmatisering og isolering.
- Støtte forældre i deres rolle som de primære opdragere af deres egne børn i de første år og tilskynde de førskolepædagogiske institutioner til et tæt samarbejde med forældre og lokalsamfundets social- og sundhedsarbejdere involveret i barnets opvækst (såsom sundhedsydelser og forældrestøtte).
- Øge forældrenes bevidsthed om fordelene for deres børn og dem selv ved deltagelse i førskolepædagogiske programmer. Bruge førskolepædagogikken som et tidligt varslingsystem til at identificere familie- eller skolerelaterede fysiske eller psykiske problemer, særlige behov eller misbrug.

Forbedre uddannelsessystemets indvirkning på skabelsen af lige muligheder — Øge uddannelsessystemets evne til at bryde den negative sociale arv og sikre, at alle børn får gavn af en inkluderende uddannelse af høj kvalitet, som fremmer deres følelsesmæssige, sociale, kognitive og fysiske udvikling:

- Sørge for at alle elever er med, om nødvendigt ved at målrette ressourcer og tilbud til de mere udsatte, og sikre tilstrækkelig kontrol af resultaterne af tiltagene.
- Anerkende og foretage sig noget i forhold til stedlige forskelle i adgangen til og kvaliteten af undervisnings-tilbud og -resultater. Fremhjelpe integrationsinitiativer, som styrker enhedsskolen.
- Skabe et inkluderende læringsmiljø ved at styrke båndet mellem skole og forældre og om nødvendigt yde personlig bistand til at afhjælpe specifikke sociale problemer, eksempelvis via træning af forældre til indvandrerbørn eller børn fra etniske minoriteter.
- Nedbringe de barrierer, som helt afholder børn fra at møde frem i skolen eller afslutte deres skoleforløb eller i høj grad lægger dem hindringer i vejen (såsom ekstra afgifter for obligatorisk undervisning) ved at yde målrettet undervisningsassistance i et trygt læringsmiljø.
- Forbedre præstationerne for elever med ringe grundlæggende færdigheder ved at styrke undervisningen i læsning, skrivning, regning og elementær matematik og naturvidenskab og sørge for tidligt at opdage og opfange de elever, som klarer sig dårligt.

- Udforme og gennemføre omfattende politiske initiativer med det formål at reducere antallet af elever, der går ud af skolen for tidligt, både med hensyn til forebyggelse, indgriben og belønning; sikre, at disse initiativer rummer tiltag over for dem, som der er risiko for, går ud af skolen for tidligt.
- Styrke lovgivningen på ligestillingsområdet og garantere de mest marginaliserede elever en grundlægende ret til som et minimum at opnå et eksamensbevis af en vis kvalitet.
- Revidere og opgradere den professionelle profil for alle typer af undervisningsprofessioner og forberede undervisere på social mangfoldighed; ansætte særlige kultur-mæglere og rollemodeller til at lette integrationen af romabørn og børn med indvandrerbaggrund.

Forbedre sundhedssystemernes lydhørhed over for at tage sig af socialt udsatte børns særlige behov — Sikre, at alle børn har mulighed for at gøre fuldt brug af deres universelle ret til sundhedspleje, herunder gennem sygdomsforebyggelse og sundhedsfremme, såvel som hjælp til adgang til en god sundhedsydelse:

- Fjerne de forhindringer for adgang til sundhedspleje, som socialt udsatte børn og deres familier står over for, herunder økonomiske omkostninger, kulturelle og sproglige barrierer og mangel på information; forbedre undervisningen af sundhedsarbejderne i så henseende.
- Investere i forebyggelse, særligt i den tidlige barndom, ved at iværksætte omfattende politiske initiativer, der kombinerer ernæring, sundhed, uddannelse og sociale tiltag.
- Takle den sociale slagside med hensyn til en usund livsstil og stofmisbrug ved at give alle børn adgang til en velafbalanceret kost og fysisk aktivitet.
- Give børn med handicaps eller mentale problemer, uregistrerede børn, gravide teenagere og børn fra familier med stofmisbrug særlig opmærksomhed.

Sørge for at børn bor i sikre og tilfredsstillende boliger og boligmiljøer — Lade børn vokse op i sikre, sunde og børnevenlige omgivelser, som støtter dem i deres udvikling og læringsbehov:

- Gøre det muligt for børnefamilier at bo i gode billige boliger (herunder socialt boligbyggeri), gribe ind, hvor de er udsatte for miljøfarer, høj befolkningstæthed og energifattigdom.

- Støtte familier og børn med risiko for hjemløshed ved at undgå udsættelse af boligen, unødvendige flytninger, adskillelse fra familien såvel som at yde midlertidig husly og bidrage med langsigtede boligløsninger.
- Være opmærksom på børnenes tarv i lokalplanlægningen; undgå ghettodannelser og segregation ved at tilskynde til social blanding i boligområder og sikre tilstrækkelig adgang til offentlig transport.
- Begrænse børns skadelige eksponering for en forværing i deres sociale omgivelser, så det forhindres, at de bliver ofre for vold og misbrug.

Øge støtten til familier og kvaliteten af anbringelsesmuligheder — styrke beskyttelsen af børn og sociale tilbud indenfor forebyggelse; hjælpe familier til at udvikle forældrekompetencer på en ikke-stigmatiserende måde og sikre anbragte børn en opvækst i omgivelser, der opfylder deres behov:

- Sikre at fattigdom aldrig er den eneste begrundelse for at fjerne børn fra deres forældre. Sigte på at gøre det muligt for børn at forblive i eller vende tilbage til deres forældres varetægt ved eksempelvis at forhindre, at familien kommer til at lide materielle afsavn.
- Sikre en tilstrækkelig kontrol for at forebygge institutionsanbringelser af børn og sørge for regelmæssige evalueringer i tilfælde af sådanne anbringelser.
- Sætte en stopper for forøgelsen i antallet af institutioner til anbringelse af børn uden forældreomsorg og i stedet fremme gode plejemuligheder i nærmiljøet og anbringelse i familiepleje, hvor der tages hensyn til børnenes synspunkter.
- Sikre at børn uden forældreomsorg har adgang til ordentlige ydelser (både standardydelser og særlige ydelser) med hensyn til helbred, uddannelse, beskæftigelse, socialhjælp, sikkerhed og boligsituation, også ved overgangen til voksentilværelsen.
- Yde tilstrækkelig støtte til børn, som er blevet efterladt, når den ene eller begge forældre udvander til et andet land for at søge arbejde, og til dem, der tager sig af dem i stedet for forældrene.

2.3. Børns ret til deltagelse

Støtte op om alle børns deltagelse i leg, rekreation, sport og kulturelle aktiviteter — Anerkende den indflydelse børn har på deres egen trivsel og deres evne til at klare sig igennem

vanskelige situationer, særligt ved at give dem mulighed for at deltage i uformelle læringsaktiviteter, som finder sted uden for hjemmet og efter skoletid:

- Gøre noget ved hindringer som omkostninger, adgang og kulturforskelle og sørge for, at alle børn har mulighed for at deltage i leg, rekreation, sport og kulturelle aktiviteter uden for skolen.
- Sørge for at etablere sikre rekreative områder i børns nærmiljø og støtte socialt udsatte lokalsamfund ved hjælp af særlige incitamenter.
- Opfordre skoler, lokale aktører og lokale myndigheder til at etablere bedre fritidsaktiviteter og -faciliteter for alle børn, uanset deres forældres arbejdssituation og baggrund i øvrigt.
- Gøre det muligt for alle familier at deltage i sociale aktiviteter, der forbedrer deres forældrekompetencer og fremmer et positivt samvær i familien.
- Fremme tilgange til deltagelse, der hviler på det potentiale for frivilligt arbejde, der eksisterer i lokalsamfundet, og fremme solidaritet mellem generationerne.

Etablere mekanismer, der fremmer børns deltagelse i beslutninger, der påvirker deres tilværelse — give børn mulighed for og opmuntre dem til at ytre egne synspunkter efter at være blevet informerede, samtidig med at det sikres, at disse synspunkter tillægges tilstrækkelig vægt og afspejles i væsentlige beslutninger, som påvirker børnene:

- Benytte og videreudvikle de eksisterende redskaber til at inddrage børn i driften af serviceydelser, såsom pasning, sundhedspleje og uddannelse, og spørge dem til råds om relevant politiske planlægning på en måde, der er tilpasset deres alder.
- Støtte alle børns medinddragelse i eksisterende deltagelsesordninger og sikre og støtte medinddragelsen af børn med en socialt udsat baggrund.
- Opmuntre professionelle, der arbejder med og for børn, til aktivt at inddrage børnene og øge opmærksomheden om deres rettigheder og pligter.
- Sikre opfyldelse af barnets ret til at blive hørt i alle retslige afgørelser og fremme et børnevenligt retsvæsen, særligt ved at give børn effektiv adgang til domstole og retslige procedurer.

3. VIDEREUDVIKLE NØDVENDIGE FORVALTNINGS-, GENNEMFØRELSE- OG OVERVÅGNINGSMETODER

Styrke synergieffekterne på tværs af sektorer og forbedre forvaltningsmetoder — Sikre, at politiske initiativer effektivt tager hånd om børnefattigdom og social udstødelse gennem velgennemtænkte planer, og forbedre koordinationen mellem nøgleaktører:

- Udvikle regelmæssige og systematiske forbindelser mellem politikområder af stor betydning for børns sociale inklusion og styrke synergieffekterne mellem nøgleaktører særligt inden for områder som uddannelse, beskæftigelse, sundhed, ligestilling og børns rettigheder.
- Arbejde frem mod, at børnerettigheder og politiske tiltag på børneområdet bliver integreret i mere overordnede politiske nøgleinitiativer, for eksempel gennem specifikke institutionelle ordninger.
- Fremme tæt samarbejde og regelmæssig dialog mellem offentlige myndigheder på alle niveauer, socialarbejdere, repræsentanter for lokalsamfundet og civilsamfundsorganisationer.
- Støtte og videreudvikle børns medinddragelse, herunder i gennemførelsen af nærværende henstilling.

Styrke brugen af evidensbaserede tilgange — styrke evidensbaseret politikudvikling og socialpolitisk innovation, så det sikres, at der tages hensyn til de politiske initiativers potentielle påvirkning af børn:

- Gøre fuldt brug af eksisterende statistiske og administrative oplysninger til at overvåge effekten af politiske initiativer på børn og deres familier; styrke den statistiske kapacitet (herunder anvendelse af kønsopdelte data), hvor det er muligt og nødvendigt, særligt angående børns deprivation, adgang til ordentlig børnepasning til en overkommelig pris, børns sundhed og forholdene for de mest udsatte børn.
- Forbedre hastigheden, hvormed data bliver gjort tilgængelige, så der kan ske en overvågning af børns forhold, og fremme anvendelsen af metoder og modeller, såsom mikrosimulationsmodeller, i understøttelsen af en mere systematisk forudgående bedømmelse af den mulige effekt på børn af politiske initiativer.
- Styrke forbindelsen mellem politikere og forskere og afprøve relevante nyskabende politiske initiativer; tilskynde til evidensbaserede evalueringer af programresultater, herunder på længere sigt ved hjælp af redskaber som tidsserieundersøgelser; fremme synlighed og deling af resultater.

— Fremme deling af viden og god praksis, udbrede gennemprøvede og gennemtestede modeller, tage initiativer til at fremme solidaritet i det bredere samfund og sætte lokalsamfund i stand til at samarbejde.

— Evaluere effekten af midlertidige politiske initiativer indført som reaktion på den økonomiske krise, før det besluttes, om disse initiativer skal indgå i struktur-reformer.

4. GØRE FULD BRUG AF RELEVANTE EU-INSTRUMENTER

Initiativer mod børnefattigdom og social udstødelse som et centralt tema inden for Europa 2020 strategien — Mobilisere den række redskaber og indikatorer, som allerede findes i Europa 2020-strategien, for at bringe nyt liv i de fælles bestræbelser på at gribe ind over for børnefattigdom og social udstødelse:

— Give børnefattigdom og social udstødelse en sikker placering som kernetema i de Europa 2020-strategien og de nationale Europa 2020-reformprogrammer som led i de overordnede bestræbelser på at reducere fattigdom og social udstødelse under hensyn til relevante landespecifikke henstillinger vedtaget af Det Europæiske Råd.

— Evt. overveje merværdien af at opstille nationale mål for nedbringelse af børnefattigdom og social udstødelse under hensyn til de specifikke nationale forhold.

— Til fulde at udnytte de redskaber, som Europa 2020-strategien og den åbne koordinationsmetode for social beskyttelse og social inklusion giver, til at forbedre overvågningen og evalueringen af politiske initiativer vedrørende børnefattigdom og børns velfærd, så der gøres fuldt brug af den foreslåede indikatorbaserede overvågningsramme i bilaget til nærværende henstilling.

— Styrke synergieffekten med relevante politiske initiativer fra EU, særligt inden for uddannelse, sundhed, ligestilling mellem kønnene og barnets rettigheder.

Mobilisere de af EU's finansielle instrumenter, der er relevante — Gøre passende brug af mulighederne, som EU's finansielle instrumenter giver for at støtte de politiske prioriteter, som er skitseret ovenfor:

— Støtte udviklingen af mere evidensbaserede politiske initiativer og social fornyelse gennem EU's program for social udvikling og innovation, Den Europæiske Socialfond og Horisont 2020 og bruge disse programmer til at teste, evaluere og udbrede eventuelle fornyelser i de politiske initiativer.

— Gøre fuldt brug af Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede (som angår børns

ernæringsmæssige og materielle deprivation), EU's skolefrugt- og skolemælksordning (som uddeler fødevarer med høj næringsværdi og arbejder til fremme af gode spisevaner) og Erasmus for Alle-programmet (som fremmer børns adgang til uddannelse, uformel læring og sport).

- Udnytte de muligheder, der blev tilvejebragt af strukturfondene til at støtte børn og familier, da de operationelle programmer for Den Europæiske Socialfond og Den Europæiske Fond for Regionaludvikling blev udarbejdet for 2014-2020 på linje med de landespecifikke henstillinger.
- Gøre passende brug af tematiske mål relateret til fremme af beskæftigelse og støtte til arbejdskraftens bevægelighed, fremme af social inklusion og bekæmpelse af fattigdom, investering i uddannelse, færdigheder og livslang læring såvel som de relevante investeringsprioriteter inden for hver af dem. Disse mål omfatter i særdeleshed førskolepædagogik, reduktion i antallet af elever, som går ud af skolen for tidligt, skabelse af en bedre balance mellem arbejdsliv og privatliv, adgang til ydelser, herunder sundhedspleje og sociale ydelser, lokaludviklingsstrategier, som styres

af lokalsamfundet, støtte til genopbygning af socialt belastede områder og en overgang fra institutionelle til lokalsamfundsbaseret ydelser.

- Anvende evidensbaserede strategier til at reducere antallet af elever, som går ud af skolen for tidligt, og i den forbindelse involvere relevante interessenter og tiltag til støtte for overgangen fra institutionel omsorg til omsorg i lokalsamfundet, så det sikres, at støtten fra Strukturfondene i 2014-2020 bliver effektiv.
- Fremme partnerskaber, når der skal lægges programmer for Strukturfondene og gives adgang til midler fra strukturfondene, ved at inddrage relevante interessenter på nationalt, regionalt og lokalt niveau, i særdeleshed de relevante offentlige myndigheder, arbejdsmarkedets parter og ngo'er med det formål at gribe til handling i bekæmpelsen af børnefattigdom.

Udfærdiget i Bruxelles, den 20. februar 2013.

På Kommissionens vegne
László ANDOR
Medlem af Kommissionen

Indikatorbaseret overvågningsramme

Den foreslåede overvågningsramme fremhæver indikatorer, som er relevante for overvågningen af henstillingerens gennemførelse. Forslag til videreudvikling er fremhævet i bilagene til den sociale investeringspakke.

Overordnet mål: bekæmpelse af børnefattigdom og fremme af børns trivsel

Europa 2020	Definition	Fordeling	Kilde	Primær/sekundær/kontekst (!)	Bemærkninger
Børn med risiko for fattigdom eller social udstødelse (opdeling af de overordnede mål for fattigdom og social udstødelse i Europa 2020)	Antallet af børn fra en husstand, som har risiko for fattigdom og/eller lider alvorlige materielle afsavn, og/eller fra en husstand med meget lav arbejdsintensitet (se definitionen af disse tre indikatorer nedenfor)	Alder (0-17, 0-5, 6-11, 12-17)	Eurostat, EU-SILC	Primær	Sammenligning med personer i den erhvervsaktive alder (18-64) og ældre (65+) anbefales
Indikator	Definition	Fordeling	Kilde	Primær/sekundær kontekst	Bemærkninger
Frekvens for fattigdomstruede børn (skal analyseres i relation til fattigdomsgrænsen i købekraftsstandard for en husstand bestående af to voksne og to børn under 14 år)	Andelen af børn, som lever i en husstand med en ækvivaleret disponibel indkomst under 60 % af den nationale median for ækvivaleret disponibel indkomst	Alder (0-17, 0-5, 6-11, 12-17) og husstandstype	Eurostat, EU-SILC	Primær	Sammenligning med personer i den erhvervsaktive alder (18-64) og ældre (65+) anbefales
Frekvens for alvorlige materielle afsavn	Andelen af børn, som lever i en husstand, hvis levestandard er stærkt begrænset af ressourcemangel, dvs. som lider mindst 4 af de følgende 9 typer afsavn: Husstanden har ikke har råd til: i) at betale husleje eller forsyningsregninger, ii) at opvarme boligen tilstrækkeligt, iii) at afholde uforudsete udgifter, iv) at spise kød, fisk eller tilsvarende proteinkilde hver anden dag, v) at holde en uges ferie borte fra hjemmet én gang om året, vi) bil, vii) vaskemaskine, viii) farvefjernsyn eller ix) telefon	Alder (0-17, 0-5, 6-11, 12-17)	Eurostat, EU-SILC	Primær	Sammenligning med personer i den erhvervsaktive alder (18-64) og ældre (65+) anbefales
Andel af børn, som lever i husstande med meget lav arbejdsintensitet	Andelen af børn, som lever i husstande, hvor voksne i den erhvervsaktive alder (18-59) i det foregående år har udført arbejde svarende til mindre end 20 % af deres samlede arbejdspotentialer (dvs. i løbet af indkomstreferenceperioden)	Alder (0-17, 0-5, 6-11, 12-17)	Eurostat, EU-SILC	Primær	Sammenligning med personer i den erhvervsaktive alder (18-64) og ældre (65+) anbefales
Indikator for børns afsavn	Under debat		Eurostat, EU-SILC	ikke relevant	Under forberedelse

Indikator	Definition	Fordeling	Kilde	Primær/sekundær kontekst	Bemærkninger
Spredning af risikoen for børnefattigdom omkring fattigdomsrisikotærsklen: Fattigdomsrisikosats beregnet ud fra henholdsvis 50 %- og 70 %- tærskel	Andelen af børn, som lever i en husstand med en ækvivaleret disponibel indkomst under henholdsvis 50 % og 70 % af den nationale median for ækvivaleret disponibel indkomst	Alder (0-17, 0-5, 6-11, 12-17)	Eurostat, EU-SILC	Sekundær	Sammenligning med personer i den erhvervsaktive alder (18-64) og ældre (65+) anbefales
Frekvens for børn medvedvarende risiko for fattigdom	Andel af børn, som i det indeværende år lever og i mindst to ud af tre af de foregående år har levet i en husstand med en ækvivaleret disponibel indkomst under fattigdomsgrænsen og	0-17	Eurostat, EU-SILC(længde)	Sekundær	Sammenligning med personer i den erhvervsaktive alder (18-64) og ældre (65+) anbefales
Fattigdomsrisikofrekvens for børn opgjort på et givent tidspunkt	Andelen af børn, som lever i en husstand med en ækvivaleret disponibel indkomst under 60 % af den nationale median for ækvivaleret disponibel indkomst, hvor tærsklen er fastsat til et givent tidspunkt	0-17	Eurostat, EU-SILC	Kontekst	Sammenligning med personer i den erhvervsaktive alder (18-64) og ældre (65+) anbefales

Adgang til tilstrækkelige ressourcer

Indikator	Definition	Fordeling	Kilde	Primær/sekundær kontekst	Bemærkninger
Fattigdomsfrekvensen for voksne i beskæftigelse, som har forsørgerpligt over for børn i husstanden	Andelen af personer (med børn, over for hvem de har forsørgerpligt), som defineres som værende i beskæftigelse med en indkomst under fattigdomsgrænsen (60 % af den nationale median for ækvivalerede disponible indkomst)	Alder (0-17, 18-64, 0-64) Husstandstype (enlige forældre, to voksne med børn overfor hvem de har forsørgerpligt)	Eurostat, EU-SILC	Primær	
Fattigdomsrisikofrekvens for børn opgjort efter husstandens arbejdsintensitet	Andelen af børn, som lever i en husstand med en ækvivaleret disponibel indkomst under 60 % af den nationale median for ækvivaleret disponibel indkomst, opgjort efter husstandens arbejdsintensitet	0-17, husstandens arbejdsintensitet (meget høj [0,85-1], høj [0,55-0,85], middel [0,45-0,55], lav [0,45-0,55])	Eurostat, EU-SILC	Primær	
Fattigdomsrisikofrekvens for børn i husstande med voksne i beskæftigelse	Andel af børn, som lever i en husstand med en indkomst under fattigdomsgrænsen (60 % af den nationale median for ækvivaleret disponibel indkomst) og med en arbejdsintensitet på over 0,2	efter husstandstype	Eurostat, EU-SILC	Primær	

Indikator	Definition	Fordeling	Kilde	Primær/sekundær kontekst	Bemærkninger
Fattigdomskløften for børn udtrykt i forhold til den relative median	Forskellen mellem den ækvivalerede indkomst for personer under fattigdomsrisikotærsklen og ved fattigdomsrisikotærsklen udtrykt som procentdel af fattigdomsrisikotærsklen	0-17	Eurostat, EU-SILC	Primær	Sammenligning med personer i den erhvervsaktive alder (18-64) og ældre (65+) anbefales
Børnepasning	Børn i pasningsordning (i formelle ordninger ^(?)) uden for familien) opgjort som andel af alle børn i samme aldersgruppe	Mindre end 3 år, mellem 3 år og den skolepligtige alder; mindre end 30 timer, 30 timer eller mere om ugen	Eurostat, EU-SILC	Sekundær	Relevansen af en opdeling i indkomst kvintiler bør overvejes
Beskæftigelsesmæssige konsekvenser af forældreskab	Forskelle i procentpoint mellem — Beskæftigelsesfrekvensen for personer i alderen 20-49 år i husstande uden børn i alderen 0-6 år og — beskæftigelsesfrekvensen for personer i alderen 20-49 år i husstande, hvor der er mindst et barn i alderen 0-6 år	I alt, fordelt på køn	Eurostat (LFS)	Kontekst	Det anbefales at se på børn i alderen 0-3 år og 3-6 år hver for sig
Deltidsbeskæftigelse på grund af ansvar for pleje	Personer, der er deltidsbeskæftigede, fordi de passer børn eller plejekrævende voksne, opgjort som procentdel af det totale antal beskæftigede personer	I alt, fordelt på køn	Eurostat (LFS)	Kontekst	
Effekten af overførselsindkomster (andre end pension) på reduktionen af børnefattigdom	Forskellen mellem fattigdomsrisikoen for børn før og efter overførselsindkomster (eksklusive pensioner)		Eurostat, EU-SILC	Sekundær	Sammenligning med personer i den erhvervsaktive alder (18-64) og ældre (65+) anbefales
Husstande, hvor de samlede boligudgifter udgør 40 % eller mere af den disponible indkomst	Procentdel af befolkningen, som lever i en husstand, hvor de samlede boligudgifter (efter boligtilskud) udgør 40 % eller mere af den samlede disponible husstandsindkomst (efter boligtilskud)	Efter alder (0-17, 0-5, 6-11, 12-17) og fattigdomsstatus (over eller under fattigdomsrisikotærsklen)	Eurostat, EU-SILC	Sekundær	Sammenligning med personer i den erhvervsaktive alder (18-64) og ældre (65+) anbefales

Adgang til kvalitetsydelse

Indikator	Definition	Fordeling	Kilde	Primær/sekundær	Bemærkninger
Førskolepædagogik	Andelen af børn i alderen fra 4 år til den obligatoriske skolestartsalder, som deltager i førskolepædagogik	Fordelt på køn	UOE ^(?)	Primær	

Indikator	Definition	Fordeling	Kilde	Primær/sekundær	Bemærkninger
Læse-, matematik- og naturvidenskabsfærdigheder	Andelen af 15-årige, som opnår 1 point eller derunder (på en skala fra 1 (lavest) til 5 (højest)) i PISA-tests	Opdelt efter forældrenes baggrund (uddannelsesniveau, fødeland)	OECD-PISA (4)	Primær	Ingen data fra CY og MT er tilgængelige i det nuværende datamateriale
Frekvens af unge, der ikke er i beskæftigelse, under uddannelse eller i praktik	Frekvens af unge, der ikke er i beskæftigelse, under uddannelse eller i praktik	Fordelt på køn, 15-19 år	Eurostat (LFS)	Primær	
Uddannelsesfrafald	Populationen i alderen 18-24 år med højst 10. klasses eksamen, som ikke er under uddannelse eller i praktik	Fordelt på køn, det højeste afsluttede uddannelsesniveau	Eurostat (LFS)	Sekundær	
Uopfyldt behov for medicinsk behandling ifølge oplysninger fra den unge selv	Andelen af personer i alderen 16-25 år, som erklærer, at de ikke har fået medicinsk behandling på grund af omkostninger, afstande eller ventelister		Eurostat, EU-SILC		
Spædbørnsdødelighed	Forholdet mellem antallet af børn under et år, der dør i et givent år, og antallet af levendefødte i samme år (per 1 000 levendefødte)	Opdelt efter forældrenes socioøkonomiske status (under udformning)	Eurostat	Primær	
Børnedødelighed 1-14 år	Dødelighed per 1 000 000 indbyggere		Eurostat		
Lav fødselsvægt	Fødselsvægt på mindre end 2 500 gram (5,5 pund)		WHO-OECD	Primær	
Vaccinationsdækning	Procentvis andel af babyer i et givent kalenderår, som ved deres første fødselsdag er blevet vaccineret mod kighoste, difteri, stivkrampe og børnelammelse. Procentvis andel af babyer i et givent kalenderår, som ved deres anden fødselsdag er blevet vaccineret mod mæslinger, fåresyge og røde hunde		WHO	Kontekst	
Fedme	Unge i alderen 15-24 med et BMI på 30 eller derover	Fordelt på køn og opdelt efter forældrenes socioøkonomiske status	Eurostat-EHIS (5)	Kontekst	
Personer, der ryger regelmæssigt	Andelen, som personer, der ryger dagligt, udgør af populationen i aldersgruppen af 15-24-årige	Fordelt på køn og opdelt efter forældrenes socioøkonomiske status	Eurostat (EHIS)	Kontekst	
Mental sundhed	Unge (15-24-årige) med depression	Fordelt på køn	Eurostat (EHIS)	Kontekst	Under forberedelse

Indikator	Definition	Fordeling	Kilde	Primær/sekundær	Bemærkninger
Dødsårsag blandt unge — selvmord	Dødsfald pga. selvmord per 100 000 indbyggere i alderen 15-24 år	Fordelt på køn	Eurostat — statistik over dødsårsag	Kontekst	
Dårlige boligforhold	Procentvis andel af befolkningen, som lever under dårlige boligforhold. Der ses på følgende dårlige boligforhold: 1) Utæt tag, fugtige vægge/gulve/fundament eller råd i vinduesrammer eller gulve. 2) Mangel på bad eller bruser i boligen. 3) Mangel på indendørs toilet med udskylning forbeholdt den pågældende husstand. 4) Problemer med boligen: For mørk — ikke tilstrækkelig belysning	Efter alder (0-17, 0-5, 6-11, 12-17), fattigdomsrisikostatus (over eller under tærsklen)	Eurostat, EU-SILC	Primær	
Overbefolkning	Procentvis andel af befolkningen, der lever i en overbefolket husstand. En person regnes for at leve i en overbefolket husstand, hvis husstanden ikke råder over et minimum antal rum, der svarer til: — Et rum til husstanden — Et rum for hvert par — Et rum for hver enlig over 18 år — Et rum for to enlige af samme køn i alderen 12-17 år — Et rum for hver enlig af forskelligt køn i alderen 12-17 år — Et rum for to personer under 12 år	Efter alder (0-17, 0-5, 6-11, 12-17), fattigdomsrisikostatus (over eller under tærsklen)	Eurostat, EU-SILC	Primær	

(1) Primære indikatorer er hovedindikatorer, der dækker over et bredt felt, og som anses for at rumme de vigtigste faktorer, hvorimod sekundære indikatorer understøtter hovedindikatorerne ved mere udførligt at beskrive problemets natur eller ved at beskrive andre vinkler på problemet. Kontekstindikatorer bidrager med yderligere detaljer og baggrundsinformation: Den angivne liste er vejledende og giver plads til anden baggrundsinformation, der kunne anses for relevant for bedre at kunne konkretisere og forstå den nationale kontekst.

(2) Formelle ordninger defineres som følgende ydelser: børnehaveklasse eller tilsvarende, lovpligtig skolegang, fritidshjem, vuggestue og andre dagplejeinstitutioner, herunder dagpleje i en familie eller dagpleje forestået af professionelle uddannede dagplejere. Pasning hos familiemedlemmer, naboer eller andre, der ikke uddannede dertil, er således ikke omfattet af denne definition af formelle ordninger.

(3) UNESCO/OECD/EUROSTAT database angående uddannelsesstatistik.

(4) http://www.oecd.org/statisticsdata/03381,en_2649_35845621_1_119656_1_1_1.00.html.

(5) EHIS er »European Health Interview Survey« (Interviewundersøgelsen vedrørende sundhed i EU).